

عنوان مقاله:

بلوط؛ یک میراث، یک فرهنگ

محل انتشار:

فصلنامه هنر و تمدن شرق، دوره 10، شماره 36 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

سمیه صبوری - کارشناس ارشد معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

شهره جوادی - استادیار گروه مطالعات عالی هنر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

در تاریخ زندگی بشر اقوام و ملل به دلایلی در باورهای دینی و مذهبی برای عناصر طبیعی از جمله گیاهان جایگاه مقدس و اساطیری قائل شده اند. از این رو گیاهان مقدس در فرهنگ و هنر مردم راه یافته، چنانکه در نقوش و تزئینات ایرانی از دیرباز گل، میوه و درختانی نمادین حضور داشته اند که در هنر دوران اسلامی نیز تداوم یافته اند. در ایران باستان که خاستگاه بسیاری از گیاهان بوده، بلوط به عنوان میراثی کهن با زندگی مادی و معنوی زاگرس نشینان از جمله مردمان کهگیلویه و بویر احمد به نحوی آمیخته که به نماد سرزمینشان تبدیل شده است. از این رو پژوهش حاضر تلاش دارد تا با نگاهی به اندیشه و باورهای ایرانیان در تصویرگری نقش بلوط به ویژه در هنر دوران ساسانی بپردازد، و در تداوم آن به تحلیل این نقش مایه، مفهوم و اهمیت جایگاه بلوط از گذشته تاکنون اشاره می کند. روش تحقیق توصیفی- تحلیلی و گردآوری اطلاعات از طریق اسناد و منابع کتابخانه ای و گزارشات میدانی انجام شده است. یافته ها بیانگر آن است که استفاده از نقش مایه بلوط ورای جنبه تزئینی، از کاربردی نمادین و اعتقادی برخوردار بوده و با فرهنگ زاگرس نشینان به گونه ای عجین شده است که زندگی، طبیعت، معاش، آداب و رسوم و ادبیات شفاهی آنان را نیز تحت تاثیر قرار داده و به عبارتی ریشه در باورهای اسطوره ای- آیینی این سرزمین دارد. نمادهایی که با تناوری، راست قامتی، پایداری و پیروزی در ارتباط است.

کلمات کلیدی:

گیاه، نقش، میوه بلوط، مقدس، اسطوره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1480480>

